

RIIGIKANTSELEI

AVATUD VALITSEMISE PARTNERLUSE KOORDINEERIV KOGU

KOOSOLEKU PROTOKOLL

Tallinn

08.05.2018 nr 1-8/3

Algus 08.05.2018 kell 16:00

Lõpp 08.05.2018 kell 18:00

Juhatas	Heiki Loot
Protokollis	Merilin Truuväart
Osa võtsid	Piret Urb, Välisministeeriumi poliitikaosakonna nõunik Kaie Küngas, Rahandusministeeriumi regionaalhalduspoliitika osakonna nõunik Viola Mäemurd, Siseministeeriumi strateegiaosakonna juhataja Kaarel Haav, Eesti Haridusfoorumi juhatuse liige Signe Granström, Haridus- ja Teadusministeeriumi üldharidusosakonna peaekspert Mall Hellam, Avatud Eesti Fondi juhataja Liia Hänni, E-Riigi Akadeemia e-demokraatia programmi juht Kai Klandorf, Vabaihenduste Liit Peep Peterson, Ametiühingute Keskliidu esimees Rauno Vinni, Poliitikauuringute Keskuse Praxis programmijuht

Koosoleku päevakord:

1. AVP 2018–2020 tegevuskava eelnõu

1. AVP 2018–2020 tegevuskava eelnõu

Merilin Truuväart andis ülevaate AVP 2018–2020 tegevuskava eelnõu koostamise protsessist, ettepanekust tegevuskava eelnõu kohta ning ettepanekust välja jäänud tegevustest. Koordineerivale kogule oli ette saadetud ka ettepanekust lähtuv AVP tegevuskava eelnõu.

1.1 AVP koostamise protsess

Tegevuskava eelnõu ettepanek tugines ideekorjes esitatud ettepanekutele ning ideekorjele järgnenud aruteludele.

Vabaihendustelt laekus kuus tegevuse ettepanekut ning neli korralduslikku ettepanekut. Riigiasutustelt laekus viis ettepanekut, millest kaks kattus vabaihenduste esitatud ettepanekutega. Ideekorjest laekunud ettepanekud on koondatud <https://goo.gl/2GFLBY>.

Ideede täpsustamiseks toimusid arutelud vabaihenduste ja võimalike elluvijatega:

§ **19. aprill – kohaliku tasandi ettepanekute ja teenuste kvaliteedinõuete ettepaneku arutelu**

Osalesid: Merilin Truuväart (Riigikantselei), Kaie Kungas (Rahandusministeerium), Kersten Kattai (Rahandusministeerium), Andrus Jõgi (Rahandusministeerium), Alar Teras (Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium), Teele Pehk (Koostöökogu), Maarja-Leena Saar (Rahvaalgatus), Ott Kasuri (Eesti Linnade ja Valdade Liit), Skype'i teel Kristina Reinsalu (E-riigi Akadeemia).

§ **21. aprill – keskvalitsusele suunatud ettepanekute arutelu**

Osalesid: Merilin Truuväart (RK), Nele Nõu (RAM), Teele Pehk (Koostöökogu), Maarja-Leena Saar (Rahvaalgatus), Rauno Vinni (Praxis), Külvi Noor (JUM), Alari Rammo (EMSL), Ursula Kaasik (SIM).

§ **Riigikogule suunatud ettepaneku arutelu on plaanitud 15. maiks.**

2. mail anti laekunud ettepanekutest ülevaade ka **säästva arengu komisjonile**, millele järgnes arutelu.

Järgmise sammuna on kavas saata tegevuskava avalikule konsultatsioonile.

Tabel 1. Avatud valitsemise partnerluse 2018–2020 tegevuskava koostamise senine protsess

Aeg	Tegevused	Tulemus
13. märts 2018	AVP koordineeriva kogu kohtumine	AVP 2018–2020 tegevuskava koostamise protsessis ja põhimõtetes on kokku lepitud
13. märts – 12. aprill 2018	Avalik ideekorje	Kokku on kogutud ettepanekud avatud valitsemise partnerluse edendamiseks aastatel 2018–2020
13. aprill – 8. mai 2018	Ideede arutelud vabaihenduste ja potentsiaalsete elluvijatega. 2018–2020 tegevuskava teksti koostamine	Esitatud ideed on läbi räägitud ja koordineerivale kogule on esitatud ettepanek tegevuskava prioriteetide, lubaduste ja tegevuste kohta
7. mai – 11. mai 2018	AVP nädal	Teadlikkus avatud valitsemisest on suurenenud
8. mai 2018	AVP koordineeriva kogu kohtumine	Kokku on lepitud tegevuskava prioriteetides, lubadustes ja tegevustes
28. mai – 15. juuni 2018	AVP 2018–2020 tegevuskava eelnõu avalik konsultatsioon	

1.2 Ettepanek AVP 2018–2020 struktuuri kohta

Järgides kokkulepitud fokuseerituse ja partnerluse põhimõtteid, tegi Riigikantselei ettepaneku järgmise tegevuskava struktuuri kohta (lisa 1).

1.3 Ettepaneku arutelu

Arutelu käis kolme tegevuse ümber:

- 1) Tegevus 1.2: kaasava, teadmispõhise ja kodanikukeskse poliitikakujundamise oskuste arendamine
  - 2) Tegevus 2.1: avatud valitsemise juurutamine kohaliku omavalitsuse üksustes
  - 3) Tegevus: Osalusdemokraatia mõtestamine ja digipädevuse arendamine koolihariduses
- Lisaks tekkis küsimusi ja ettepanekuid protsessi kohta.

Tegevus 1.2: kaasava, teadmispõhise ja kodanikukeskse poliitikakujundamise oskuste arendamine

§ Mall Hellam tõi probleemina esile, et teadlikkus kaasamise heast tavast on vaatamata koolitustele väike.

§ Rauno Vinni rõhutas, et võrreldes 10 aasta taguse ajaga on kaasamispraktikas toimunud selge nihe. Viimastel aastatel ei ole koolitusi toimunud. Ametnikud vahetuvad ning uus koolitustsükkel on seetõttu asjakohane.

§ Kai Klandorfi ja Peep Petersoni arvates tuleks tegeleda ka kaasatavate oskustega kaasa lüüa. Riigikantselei ja Praxis tõid esile, et kavandatud koolitustele kaasatakse ka vabaihenduste esindajad.

§ Koordineeriva kogu liikmed leidsid, et oskuste ja hoiakute kujundamist peab toetama ka juhtimine ning järelevalve ja koordinatsioon. Seetõttu tuleb ametnike koolitamise kõrval tegeleda ka avaliku sektori juhtide arendamisega ning tugevdada kaasamiskoordinaatorite tööd.

§ Kaasamise hetkeolukorda tuleks analüüsida. Riigikantseleil on kavas väiksemamahuline kaasamise juhtumite analüüs.

Tegevus 2.1: avatud valitsemise juurutamine kohaliku omavalitsuse üksustes

§ Liia Hänni ja Rauno Vinni tõstasid küsimuse, kas tegevuse eesmärk võiks olla ambitsioonikam. Miks koostada kavad just viies omavalitsusüksuses ja mitte kümnes või kahekümnes? Rahandusministeerium on valmis toetama ka suurema hulga kavade koostamist, kuid ministeeriumi esindaja hinnangul on realistlik, et viis omavalitsusüksust koostavad oma tegevuskava. Seetõttu võetakse eesmärgiks vähemalt viie tegevuskava koostamine, mis ei piira rohkemate tegevuskavade koostamise toetamist.

§ Liia Hänni küsis ka, miks on valitud tegevuste rakendamiseks avatud taotlusvoor, ning leidis, et kohaliku omavalitsuse üksusi peaks toetama ka koolituste ja nõustamisega. Rahandusministeeriumi hinnangul võimaldab avatud taotlusvooru formaat paremini KOVdel initsiatiivi üles näidata. Taotlema tulevad KOVid on motiveeritumad ka oma tegevuskavad ellu viima. Rahandusministeerium korraldab omavalitsusüksustele regulaarseid infoüritusi ja koolitusi ning taotlusvooru raames on võimalik peale tegevuskavade toetada ka laiemaid infoüritusi.

Tegevus: osalusdemokraatia mõtestamine ja digipädevuse arendamine koolihariduses

§ Kaarel Haava hinnangul peaks tegevuskava sisaldama ka demokraatia põhimõistete ühtlustamist formaalses ja mitteformaalses koolihariduses, kuna praeguses tegevuses on rõhuasetused olnud digipädevusel ning osalusdemokraatia mõtestamine haridussüsteemis on jäänud tagaplaanile. Kontseptsiooni alused ei ole ikka veel paigas ning esitatud ettepanekut ei ole arvestatud.

§ Haridus- ja Teadusministeeriumi esindaja sõnul on sotsiaalainete integreeritud ainekava väljatöötamine küll viibinud, kuid nii senine protsess kui ka edasine protsess on kaasav ning osalusdemokraatia mõiste mõtestamine integreeritud ainekavas on endist viisi päevakorral. Haridus- ja Teadusministeerium ei näe, et AVP tegevuskava tegevuse pikendamine järgmiseks kaheks aastaks ainekava arendamise protsessi kuidagi paremaks muudaks. Ka Vabaihenduste

Liidu esindaja tunnustas Haridus- ja Teadusministeeriumi õppekava arenduse protsessi kaasava korraldamise eest ning leidis, et ühe termini lisamiseks ei ole vaja tegevust AVP tegevuskavas kirjeldada.

§ Siseministeeriumi esindaja pakkus välja võimaluse tegeleda ülikoolidega, kes vastavate valdkondade õpetajaid õpetavad ja koolitavad. Mall Hellami arvates võiks mõelda ka avaliku halduse õppekavade täiendamisele.

§ Kai Klandorf tõstatas küsimuse, kas suudame need ideed uue tegevuskava jaoks sõnastada ja kaheaastase tegevuskava raames ellu viia.

§ Avaliku konsultatsiooni käigus tuleks tegevuse sisu osaliste vahel läbi rääkida ning otsustada selle kavasse kaasamine.

Muud küsimused:

§ Liia Hänni pakkus välja, et võiksime ühe mõjususe näitajana hinnata tegevuskava maksumust. Kuna enamiku tegevuste puhul tähendaks see panustavate osaliste tööaja maksumuse kalkuleerimist, siis ei pidanud riigisekretär selle väljaarvestamist mõistlikuks.

§ Liia Hänni arvas, et tegevuskava tekst võiks olla elavam ja narratiivsem, et oleks lihtsalt mõistetav, miks meil sellised prioriteedid on. EMSL lubas tegevuskava lihtsamaks kirjutamisel abiks olla.

Otsus: Saata Riigikantselei ettepanek tegevuskava kohta avalikule kooskõlastusele, tehes selles järgmised muudatused:

§ Täiendada tegevust 1.2, tuues selles ametnike ja vabaihenduste koolitamise kõrval enam esile ka avaliku sektori juhtide arendamise ning kaasamiskoordinaatorite töö tugevdamise.

§ Riigikoguga kohtumise järel täiendada tegevust 1.3 vastavalt kokkulepetele Riigikoguga.

§ Avaliku konsultatsiooni käigus arutada osaliste vahel läbi Kaarel Haava ettepanek ning otsustada selle kavasse lisamine.

§ Toimetada tegevuskava teksti nii, et see oleks lihtsamini mõistetav.

(allkirjastatud digitaalselt)

Heiki Loot
Koosoleku juhataja

(allkirjastatud digitaalselt)

Merilin Truuväärt
Protokollija